2024/2248

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2248

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2022, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2022, oddiel X – Európska služba pre vonkajšiu činnosť,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0102/2024),

A. keďže v súvislosti s postupom udelenia absolutória chce orgán udeľujúci absolutórium podčiarknuť mimoriadny význam ďalšieho posilňovania demokratickej legitimity inštitúcií Únie zvyšovaním transparentnosti a zodpovednosti a zavedením koncepcie zostavovania rozpočtu podľa výkonnosti a dobrého riadenia ľudských zdrojov;

B. keďže Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) je zodpovedná za riadenie administratívnych výdavkov svojho ústredia v Bruseli a za sieť 144 delegácií a úradov Únie;

C. keďže zodpovednosť ESVČ sa rozšírila na administratívne riadenie zamestnancov Komisie v delegáciách prostredníctvom série dohôd o úrovni poskytovaných služieb (SLA);

D. keďže úlohou delegácií je zastupovať Úniu a jej občanov na celom svete prostredníctvom sietí a partnerstiev a podporovať hodnoty Únie;

E. keďže osobitosť ESVČ je naďalej v jej povahe a pôvode, ako to bolo v čase, keď bola vytvorená zlúčením zamestnancov bývalých oddelení vonkajších vzťahov Rady a Európskej komisie, do ktorých boli začlenení diplomati z členských štátov;

F. keďže podľa vnútorných pravidiel ESVČ pôsobí generálny tajomník ESVČ pre inštitúciu ako povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním a generálny riaditeľ pre riadenie zdrojov má úlohu hlavného subdelegovaného povoľujúceho úradníka;

G. keďže plnenie rozpočtu sa riadi nariadením o rozpočtových pravidlách a vnútornými pravidlami plnenia rozpočtu ESVČ;

1. konštatuje, že rozpočet ESVČ patrí do okruhu 7 VFR „Európska verejná správa“, ktorý v roku 2022 predstavoval 11,6 miliardy EUR (čo predstavuje 5,9 % celkového rozpočtu Únie); konštatuje, že rozpočet ESVČ vo výške približne 1,1 miliardy EUR predstavuje približne 9,4 % celkových administratívnych výdavkov;

2. poznamenáva, že Európsky dvor audítorov (ďalej len „Dvor audítorov“) vo výročnej správe za rozpočtový rok 2022 preskúmal vzorku 60 transakcií v oddiele Administratíva rovnako ako v roku 2021; ďalej konštatuje, že podľa Dvora audítorov administratívne výdavky zahŕňajú výdavky na ľudské zdroje vrátane dôchodkov, ktoré v roku 2022 predstavovali približne 70 % celkových administratívnych výdavkov, a výdavky na budovy, zariadenie, energie, komunikáciu a informačné technológie, a že jeho práca počas mnohých rokov naznačuje, že tieto výdavky sú celkovo nízkorizikové;

3. konštatuje, že 14 (23 %) zo 60 operácií obsahovalo chyby, ale že Dvor audítorov na základe piatich vyčíslených chýb odhadol, že chybovosť bola pod prahom významnosti;

4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Dvor audítorov vo svojej výročnej správe za rozpočtový rok 2022 uvádza, že zistil dve vyčísliteľné chyby v platbách, ktoré vykonala ESVČ, pričom jedna sa týkala neexistencie platnej zmluvy na bezpečnostné služby poskytované delegácii EÚ a druhá prídavkov na deti, ktoré zamestnanec poberal z iných zdrojov, ale neodpočítali sa od jeho mzdy;

Rozpočtové a finančné riadenie

5. konštatuje, že rozpočet ESVČ na rok 2022 bol 786 947 220 EUR, čo predstavuje nárast o 2,5 % v porovnaní s rokom 2021, ale menej ako zvýšenie o 5,0 % medzi rokmi 2020 a 2021; poznamenáva, že ESVČ okrem svojho vlastného rozpočtu použila aj sumu 241,4 milióna EUR (vrátane pripísaných príjmov a prenesených súm) od Komisie na pokrytie administratívnych nákladov na zamestnancov Komisie pracujúcich v delegáciách Únie; konštatuje, že v porovnaní s rokom 2021 to predstavovalo nárast o 14,3 %; konštatuje, že ESVČ dostala aj dodatočné príspevky na pokrytie spoločných nákladov na zamestnancov Európskeho rozvojového fondu v delegáciách a ďalšie sumy, takže celkový dostupný rozpočet ESVČ (vo viazaných rozpočtových prostriedkoch) dosiahol 1 143,6 milióna EUR, čo predstavuje nárast o 4,8 % v porovnaní s rokom 2020; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ESVČ nemala dostatočný administratívny rozpočet na rok 2022 napriek dôležitej úlohe tejto inštitúcie v širšom medzinárodnom kontexte na začiatku roka 2022 a z toho vyplývajúcim zvýšeným nákladom;

6. konštatuje, že v roku 2022 sa konečný rozpočet ESVČ v záväzkoch plnil na 99,99 %, čo je ešte vyššia miera ako v roku 2021, keď sa plnil na 99,37 %, a výrazne viac ako v roku 2020, keď sa plnil na 95,01 %; ďalej poznamenáva, že v roku 2022 sa rozpočet v platbách plnil na 90,56 %, čo je výrazný nárast v porovnaní s mierou plnenia 84,47 % v roku 2021 a 82,34 % v roku 2020;

7. konštatuje, že konečný rozpočet ústredia ESVČ po presunoch v roku 2022 predstavoval 308,1 milióna EUR, čo je nárast o 4,4 % v porovnaní s rokom 2021; konštatuje, že rozpočet sa v záväzkoch plnil na 100 %; konštatuje, že platby sa plnili v hodnote 269,2 milióna EUR, čo predstavuje 87,4 % rozpočtu a nárast o 30,9 milióna EUR v porovnaní s rokom 2021, keď sa v platbách plnil na 80,8 %;

8. konštatuje, že konečný rozpočet delegácií ESVČ po presunoch v roku 2022 dosiahol 478,9 milióna EUR, čo je nárast o 1,3 % v porovnaní s rokom 2021; konštatuje, že rozpočet sa v záväzkoch plnil na 100 %; konštatuje, že platby sa plnili v hodnote 443,4 milióna EUR, čo predstavuje 92,6 % rozpočtu a nárast o 33,3 milióna EUR v porovnaní s rokom 2021, keď sa v platbách plnil na 86,8 %;

9. konštatuje, že ESVČ vykonala 20 rozpočtových presunov v súlade s článkom 29 nariadenia o rozpočtových pravidlách, pričom v troch prípadoch musel byť informovaný rozpočtový orgán; konštatuje, že celková suma v rámci presunov predstavovala 38,2 milióna EUR, čím sa zvýšil rozpočet delegácií ESVČ o 0,9 milióna EUR a znížil rozpočet na zamestnancov ústredia ESVČ o 0,5 milióna EUR a rozpočet na budovy a vybavenie ústredia ESVČ o 0,4 milióna EUR;

10. so znepokojením konštatuje, že podľa informácií ESVČ bol rozpočet na rok 2022 obzvlášť náročný z dôvodu nových úloh a rastúcich prevádzkových nákladov a že zmierňujúce opatrenia zahŕňali zníženie alebo zrušenie všetkých nepodstatných výdavkov v delegáciách, že sa starostlivo zvažovalo zverejnenie pracovných miest v ústredí a delegáciách a niekoľko miest bolo na určité obdobie zmrazených, nepovinné aktualizácie platov a presuny pracovných miest do vyššej kategórie boli pokiaľ možno pozastavené alebo odložené a vymáhanie pohľadávok voči tretím stranám sa podľa možnosti urýchlilo;

11. konštatuje, že útočná vojna Ruska proti Ukrajine vytvorila tlak na rozpočet ESVČ, a to aj v podobe rastúcej inflácie a úprav platov, výrazného zvýšenia nákladov na energiu a nákladov na iných dodávateľov v prípade viacerých tovarov a služieb; zdôrazňuje význam vytvorenia pevného a bezpečného finančného základu pre ESVČ, pričom zdôrazňuje jej kľúčovú úlohu pri účinnom vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a zahraničnej politiky Únie;

12. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napätá situácia v rozpočte pokračovala aj v roku 2023 a viedla ESVČ k rozhodnutiu nevyslať žiadnych zamestnancov na žiadnu z plánovaných misií nadväzujúcich na volebné pozorovateľské misie z dôvodu nedostatočných prostriedkov v rozpočte na cesty na veľkú časť roka 2023; domnieva sa, že ESVČ by sa mali poskytnúť potrebné zdroje, aby sa zabezpečilo riadne nadviazanie na tieto dôležité misie;

13. s uspokojením konštatuje, že celkový počet spoločných priestorov s členskými štátmi a inými partnermi z EÚ v delegáciách Únie sa zvýšil zo 122 v roku 2021 na 135 v roku 2022; víta skutočnosť, že generálny tajomník ESVČ prijal rozhodnutie o politike spoločného využívania priestorov, ktoré poskytuje komplexný a transparentný štrukturálny rámec na zosúladenie postupov ESVČ pri spoločnom využívaní priestorov stanovením spoločných zásad a cieľov;

14. konštatuje, že celkové zaplatené náklady na služobné cesty ESVČ v roku 2022 predstavovali 24,065 milióna EUR, čo je výrazné zvýšenie zo 6,128 milióna EUR v roku 2021, ale je to porovnateľné skôr s úrovňou pred pandémiou ochorenia COVID-19, keď v roku 2019 táto suma predstavovala 20,972 milióna EUR; ďalej konštatuje, že ESVČ nemá samostatný rozpočtový riadok na služobné cesty a cesty vysokého predstaviteľa/podpredsedu Komisie a že služobné cesty a cestovné náklady VP/PK sa delia medzi ESVČ a Komisiu v závislosti od účelu služobnej cesty; napokon konštatuje, že v roku 2022 predstavovali náklady ESVČ na 6 služobných ciest vysokého predstaviteľa/podpredsedu Komisie 3 502,73 EUR a náklady na služby aerotaxi 178 320,76 EUR; žiada ESVČ, aby informovala Európsky parlament o tom, koľkokrát vysoký predstaviteľ/podpredseda Komisie cestoval komerčnými lietadlami a koľkokrát sa použili charterové lietadlá;

15. konštatuje, že VP/PK na oficiálne cesty v rozsiahlej miere využíva prenajaté súkromné lietadlá, a chápe, že cestovanie je neodmysliteľnou súčasťou mandátu vysokého predstaviteľa pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, k čomu patrí zastupovanie Únie na stretnutiach na vysokej úrovni a na konferenciách a samitoch na celom svete; domnieva sa, že transparentnosť činností súvisiacich s prácou a správne finančné riadenie pri využívaní verejných finančných prostriedkov Únie by mali byť podstatou fungovania inštitúcií Únie; okrem toho sa domnieva, že členovia inštitúcií Únie by mali byť príkladom pre verejnosť, pokiaľ ide o dodržiavanie politík v oblasti klímy v súlade s hlavnou iniciatívou, ktorou je Európska zelená dohoda;

16. pripomína odpoveď, ktorú dostal na otázku na písomné zodpovedanie poslanca výboru CONT týkajúcu sa podrobností o cestách VP/PK s využitím aerotaxi; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ESVČ síce uviedla precestované trasy, ale nešpecifikovala sumy vynaložené na tieto cesty a neuviedla, ktoré cesty a náklady boli hradené z rozpočtu ESVČ a ktoré z rozpočtu Komisie; zdôrazňuje význam sprístupnenia týchto informácií orgánu udeľujúcemu absolutórium; konštatuje tiež, že náklady na služby aerotaxi sa zvýšili z 0 EUR v roku 2021 na 178 320,76 EUR v roku 2022, čo, prirodzene, spôsobila pandémia ochorenia COVID-19; odporúča, aby sa služby aerotaxi používali len vtedy, ak nie sú k dispozícii vhodné komerčné alternatívy, alebo v prípade bezpečnostných obáv;

Vnútorné riadenie, výkonnosť a vnútorná kontrola

17. konštatuje, že v roku 2022 boli výnimočné opatrenia súvisiace s pandémiou ochorenia COVID-19 postupne zrušené a inštitúcie začali obnovovať normálne fungovanie, zatiaľ čo ESVČ bola ovplyvnená ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine, ako aj bezpečnostnými krízami v Afganistane, na Haiti a v oblasti Sahelu; konštatuje tiež, že tri delegácie Únie boli označené úrovňou 3 z hľadiska evakuácie, čo znamená, že len nevyhnutný personál mohol zostať v krajine vyslania, a to na Ukrajine (od februára 2022), na Haiti (od júna 2022) a v Burkine Faso (od decembra 2022);

18. berie na vedomie, že generálny tajomník ESVČ vydal vedúcim delegácií Únie pokyn, v ktorom ich žiada, aby počas kríz podávali včasné správy („pravidelnejšie, priamejšie a systematickejšie podávanie správ“); považuje za znepokojujúce, že veľvyslanci ESVČ pomerne neskoro informovali o zmenách na mieste a reagovali na ne, a to najmä na Ukrajine a v Afganistane, čo skrátilo čas na evakuáciu personálu Únie; domnieva sa, že ESVČ by mala prehodnotiť svoju metodiku riadenia rizík, ktorá sa používa na hodnotenie bezpečnostnej situácie zamestnancov delegácií Únie;

19. víta skutočnosť, že ESVČ v reakcii na rôzne krízy v posledných rokoch zriadila v júli 2022 centrum pre reakcie na krízu, ktoré spolupracuje s externými partnermi, ako sú inštitúcie Únie a členské štáty, a spája diplomatické, bezpečnostné a spravodajské spôsobilosti na vnútornej úrovni;

20. konštatuje, že generálne riaditeľstvo pre riadenie zdrojov, ktoré bude naďalej riešiť administratívne aspekty všetkých kríz, bolo reštrukturalizované do dvoch riaditeľstiev a počet oddelení sa znížil zo 16 na 13 zoskupením podobných a súvisiacich funkcií a koordinačný tím pridelený ku generálnemu riaditeľovi sa posilnil;

21. konštatuje, že v roku 2021 ESVČ zriadila výbor pre vnútornú kontrolu, ktorý sa odvtedy stretáva dvakrát ročne, aby vyšším manažérom umožnil diskutovať o zmierňujúcich opatreniach navrhnutých na riešenie nedostatkov zistených počas vnútorných kontrol;

22. s uspokojením konštatuje, že v roku 2022 nepredložila výhrady žiadna delegácia Únie;

23. konštatuje, že rôzne prvky rozpočtu ESVČ kontroluje jej vnútorný audítor, Útvar pre vnútorný audit Komisie a Dvor audítorov; s prekvapením konštatuje, že ESVČ v roku 2022 nezačala žiadne vnútorné audity, ale že dva audity boli v roku 2022 dokončené a tri audity stále prebiehali; zdôrazňuje význam dôsledného a pravidelného vykonávania vnútorných auditov, najmä po tom, ako ESVČ v roku 2021 zaviedla novú metodiku pre svoj systém vnútorného auditu;

24. konštatuje, že štyri kritické odporúčania Útvaru pre vnútorný audit zostali v roku 2022 nedoriešené; víta skutočnosť, že odporúčanie týkajúce sa bezpečnosti delegácie Únie v Mali sa podrobne monitoruje; vyjadruje poľutovanie nad tým, že odporúčania týkajúce sa riadenia delegácie Únie vo Washingtone zostávajú otvorené a že založenie spoločnosti s ručením obmedzeným (LLC) vyvolalo zložité právne otázky; žiada, aby bol Európsky parlament informovaný o vývoji situácie týkajúcej sa tejto spoločnosti;

25. konštatuje, že inšpekčné služby ESVČ v roku 2022 vydali päť kritických odporúčaní, a oceňuje, že tri boli v plnej miere vykonané alebo vyriešené, zatiaľ čo posledné dve odporúčania sa pozorne sledujú; žiada ESVČ, aby poskytla ďalšie informácie v nadväznosti na správu o absolutóriu;

26. zdôrazňuje, že minuloročné zameranie na postupy verejného obstarávania a prijímania zamestnancov organizované delegáciami Únie v dôsledku zistení Dvora audítorov naďalej vyvoláva znepokojenie; konštatuje, že ESVČ sa zasadzovala za niekoľko zmien nariadenia o rozpočtových pravidlách s cieľom zohľadniť osobitnú situáciu delegácií Únie v tretích krajinách; zdôrazňuje, že hoci môže byť opodstatnená určitá flexibilita, rozdiely medzi lehotami a pravidlami v jednotlivých hostiteľských krajinách môžu viesť k ďalším chybám a nezrovnalostiam v postupoch verejného obstarávania; napriek tomu a vzhľadom na konečný výsledok rokovaní o nariadení o rozpočtových pravidlách naďalej vyzýva ESVČ, aby prijala potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť zníženie počtu chýb delegácií Únie a aby Európsky parlament informovala o prijatých opatreniach;

27. konštatuje, že delegácia Únie v Spojenom kráľovstve bola otvorená 1. februára 2020 v kancelárskych priestoroch, ktoré predtým využívalo zastúpenie Komisie a styčná kancelária Európskeho parlamentu (EPLO); s uznaním konštatuje, že po podpísaní dohody o úrovni poskytovaných služieb medzi ESVČ a Európskym parlamentom sa na zamestnancov Európskeho parlamentu pôsobiacich v Londýne budú vzťahovať rovnaké práva a povinnosti ako práva a povinnosti vyplývajúce z dohody o zriadení pre zamestnancov delegácií, a že delegácia Únie v Londýne informuje o zamestnancoch Európskeho parlamentu orgány Spojeného kráľovstva v súlade s dohodou o úrovni poskytovaných služieb;

Ľudské zdroje, rovnosť a dobré podmienky zamestnancov

28. konštatuje, že na konci roka 2022 mala ESVČ 5 188 zamestnancov, z ktorých 2 419 (46,6 %) pracovalo v ústredí ESVČ a 2 769 (53,4 %) v delegáciách a úradoch Únie, čo predstavuje nárast o 2,3 % v porovnaní s 5 072 osobami pracujúcimi v ESVČ na konci roka 2021, z toho 2 303 na ústredí a 2 769 v delegáciách a úradoch; konštatuje, že všetkých 116 zamestnancov, o ktorých sa celkový počet zvýšil, pracovalo na ústredí ESVČ; dodáva, že za rok 2022 rozpočtový orgán pridelil ESVČ ďalších 32 ekvivalentov plného pracovného času a že štyri pracovné miesta (tri AD a jedno AST) boli presunuté do Komisie ako súčasť administratívneho rozpočtu;

29. konštatuje, že na konci roka 2022 personál pozostával z 1 247 úradníkov, 468 dočasných zamestnancov, 596 zmluvných zamestnancov, 491 vyslaných národných expertov, 1 573 miestnych zamestnancov, 144 stážistov, 39 mladých odborníkov v delegáciách a 630 externých, dočasných agentúrnych a iných zamestnancov; napokon konštatuje, že okrem toho bolo v delegáciách Únie zamestnaných 3 316 zamestnancov Komisie;

30. poznamenáva, že na konci roka 2022 bolo z 1 715 úradníkov a dočasných zamestnancov 881 (51,4 %) mužov a 834 (48,6 %) žien, čo predstavuje mierny nárast od roku 2021, keď ženy tvorili 48,1 % zamestnancov; konštatuje, že medzi zmluvnými zamestnancami bolo 55,9 % žien, čo je mierne zníženie z 57,7 % v roku 2021, zatiaľ čo medzi vyslanými národnými expertmi bolo 25,1 % žien, čo predstavuje nárast z 22,2 % v roku 2021; konštatuje však, že ženy sú výrazne nedostatočne zastúpené na vyšších pozíciách, ako sú AD 9 – 12 a AD 13 – 16, zatiaľ čo nadmerne sú zastúpené najmä na pozíciách AST;

31. so znepokojením konštatuje, že na konci roka 2022 pôsobilo vo vyššom manažmente v ústredí a delegáciách 18 žien (29,0 %) a 44 mužov (71,0 %), čo znamená mierny nárast relatívneho podielu žien z 26,8 % v roku 2021; víta skutočnosť, že v ústredí sa podiel žien na pozíciách vyššieho manažmentu zvýšil z 25,0 % v roku 2021 na 30,6 % v roku 2022;

32. konštatuje, že na konci roka 2022 bolo v ústredí a delegáciách na pozíciách stredného manažmentu 86 (38,4 %) žien a 138 (61,6 %) mužov; konštatuje, že to predstavuje nárast podielu žien z 34,2 %, ale že ich podiel je stále neuspokojivo nízky; ďalej víta skutočnosť, že v ústredí sa podiel žien na pozíciách stredného manažmentu zvýšil zo 40,7 % v roku 2021 na 44,4 % v roku 2022;

33. vyzýva ESVČ, aby naďalej prijímala opatrenia na dosiahnutie výraznejšej rodovej rovnováhy na všetkých úrovniach svojej organizácie;

34. víta skutočnosť, že Komisia a VP/PK v reakcii na výzvy Európskeho parlamentu prijali akčný plán pre rodovú rovnosť na roky 2021 – 2025 ako prierezové opatrenie pre všetky aspekty zahraničnej politiky a prvý krok k skutočnej feministickej diplomacii; víta skutočnosť, že veľvyslankyňa EÚ pre rodovú rovnosť a rozmanitosť naďalej podporuje politický rámec Únie pre ženy, mier a bezpečnosť a zabezpečuje účasť žien na všetkých diplomatických a politických dialógoch, a víta spustenie siete diplomatiek EÚ medzi členskými štátmi a ESVČ s cieľom presadzovať hodnoty Únie v oblasti rozmanitosti a rovnosti a podporovať rodovú rovnosť vo zvyšku sveta;

35. zdôrazňuje, že v akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť III (GAP III) sa stanovuje, že do roku 2025 musí 85 % nových opatrení EÚ prispievať k rodovej rovnosti a posilneniu postavenia žien a dievčat, zatiaľ čo ESVČ musí urýchliť pokrok v dosahovaní cieľov GAP III tým, že sa zmysluplne zameria na svoju každodennú prácu v kľúčových oblastiach angažovanosti týkajúcich sa GAP III vrátane ukončenia rodovo motivovaného násilia, podpory sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, hospodárskych a sociálnych práv a posilnenia postavenia, rovnakej účasti a vedenia;

36. vyjadruje znepokojenie nad globálnym stavom práv LGBTIQ+ osôb a rastúcim odporom voči právam žien, rodovej rovnosti a sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam v rozvojových krajinách; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby riešili prekážky pri uznávaní a ochrane týchto práv; zdôrazňuje, že je potrebné uprednostniť cielenú podporu organizácií občianskej spoločnosti a komunít, ktoré sa zasadzujú za sexuálne a reprodukčné zdravie a práva, práva žien, rodovú rovnosť, komunitu LGBTIQ+ a iné marginalizované skupiny, vrátane posilnených opatrení na dekriminalizáciu homosexuality; pripomína, že minimálne 85 % nových opatrení v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa by malo uprednostňovať rodovú rovnosť, pričom aspoň 5 % by sa malo osobitne venovať právam a posilneniu postavenia žien a dievčat;

37. víta skutočnosť, že všetky členské štáty majú zastúpenie medzi zamestnancami ESVČ; konštatuje však, že stále pretrváva výrazná nerovnováha, pričom vo všetkých kategóriách zamestnancov bolo zastúpených 25 členských štátov, zatiaľ čo Luxembursko malo len dvoch (1 zmluvný zamestnanec a jeden vyslaný národný expert) a Malta nemala žiadneho štátneho príslušníka v kategórii zmluvných zamestnancov; konštatuje, že Belgicko je najviac nadmerne zastúpeným členským štátom a predstavuje 12,7 % zamestnancov ESVČ vrátane 15,4 % úradníkov; konštatuje, že tri členské štáty (Maďarsko, Luxembursko a Malta) nemajú medzi 141 veľvyslancami Únie žiadneho štátneho príslušníka a Cyprus a Slovinsko majú len po jednom, čo je o jedného menej ako v roku 2021, zatiaľ čo členské štáty s najväčším počtom veľvyslancov sú Francúzsko s 20, Španielsko s 18, Taliansko so 17, Nemecko so 14 a Belgicko s 11 veľvyslancami, čo znamená, že týchto päť krajín má 80 zo 141 pozícií, čo predstavuje 57 %; s uspokojením konštatuje, že ide o zníženie v porovnaní s predchádzajúcim rokom, keď tých istých päť krajín malo 61 % pozícií veľvyslancov; s poľutovaním však konštatuje, že počet pozícií veľvyslancov zastávaných členskými štátmi, ktoré pristúpili v roku 2004 alebo neskôr (EÚ-13), sa v roku 2022 znížil na 17 % v porovnaní s 18 % v roku 2021; vyzýva ESVČ, aby každoročne zverejňovala rozčlenenie pozícií stredného a vyššieho manažmentu podľa pohlavia a štátnej príslušnosti; opätovne vyjadruje svoje znepokojenie nad geografickou nerovnováhou v súvislosti s pozíciami vedúcich delegácií a vyzýva ESVČ, aby naďalej zlepšovala geografickú rovnováhu s cieľom dosiahnuť primerané zastúpenie štátnych príslušníkov všetkých členských štátov, ktoré odráža ich rozmanitosť, a zároveň rešpektovať schopnosti a zásluhy kandidátov;

38. víta, že ESVČ podporuje flexibilné a digitálne pracovné prostredie založené na dôvere s cieľom zvýšiť efektívnosť, chrániť zdravie a dobré podmienky zamestnancov a zlepšiť rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom; konštatuje, že pravidlá telepráce v ESVČ v roku 2022 znamenali, že zamestnanci ústredia mali povolené pracovať na diaľku najviac tri dni v týždni, zatiaľ čo zamestnanci delegácií mali povolené pracovať na diaľku jeden deň v týždni; ďalej konštatuje, že v októbri 2023 nadobudli účinnosť nové pravidlá týkajúce sa telepráce a že prechodné opatrenia zahŕňali povolenie 10 dní telepráce mimo miesta výkonu práce pre zamestnancov v ústredí aj v delegáciách, pričom toto obdobie možno v jednotlivých prípadoch predĺžiť v prípade zamestnancov so zložitou rodinnou situáciou; žiada ESVČ, aby Európsky parlament informovala o nových pravidlách telepráce a o tom, ako ich posudzujú zamestnanci aj manažment;

39. s poľutovaním konštatuje, že počet zamestnancov, ktorí boli dlhodobo práceneschopní viac ako 50 dní, sa zvýšil z 91 zamestnancov v roku 2021 na 111 v roku 2022, čo je zvýšenie o 22 %; zároveň konštatuje, že ESVČ zaviedla niekoľko iniciatív na zabezpečenie podpory a vzdelávanie zamestnancov o stratégiách na zabránenie vyhoreniu vrátane poverenia riadiacich pracovníkov, aby zabezpečili, že pridelenie úloh je primerané a že v prípade vyhorenia sa zavedú usmernenia a osobitné opatrenia týkajúce sa pracovného času s cieľom uľahčiť návrat do práce; vyzýva ESVČ, aby ďalej zvážila, ako možno v čo najväčšej miere predchádzať dlhodobej práceneschopnosti z dôvodu ochorenia vrátane vyhorenia, a prijala potrebné opatrenia na zaistenie dobrých podmienok svojich zamestnancov;

40. víta, že ESVČ v roku 2022 zintenzívnila svoje úsilie a spustila niekoľko iniciatív na zvýšenie informovanosti o obťažovaní vrátane „týždňa informovanosti o boji proti obťažovaniu“ v októbri 2022 a prijatia nových „zásad profesionálneho správania v ESVČ“; konštatuje, že v roku 2022 boli predložené dve žiadosti o pomoc v súvislosti s obťažovaním, pričom jedna bola uzavretá v roku 2022 a druhá v roku 2023, obe bez sankcií; poznamenáva, že ďalšie tri žiadosti z roku 2021 a jedna z roku 2020 boli uzavreté v rokoch 2022 a 2023; ďalej konštatuje, že dopyt po mediačných službách ESVČ sa v roku 2022 zvýšil a dosiahol 218 prípadov mediácie a 19 prípadov dôverného poradenstva; žiada, aby bol Európsky parlament informovaný o vývoji v počte prípadov obťažovania a o tom, či sa v niektorom z nich uložia sankcie;

41. konštatuje, že ESVČ nepozná presný počet zamestnancov so zdravotným postihnutím, ale že z odpovedí v anonymnom prieskume z roku 2021 vyplynulo, že 24 z 1 075 respondentov uviedlo zdravotné postihnutie a 23 uviedlo krátkodobé alebo dočasné zdravotné postihnutie; víta, že delegácie Únie vypracovali informačné prehľady o prístupnosti, ktoré poskytujú informácie o vhodnosti a prístupnosti priestorov delegácie s cieľom zabezpečiť, aby zamestnanci so zdravotným postihnutím mali pred podaním žiadosti o vyslanie relevantné informácie;

42. víta, že ESVČ naďalej zamestnáva pomerne veľký počet stážistov, pričom ponúka 63 miest pre stážistov v rámci programu Blue Book, štyri krátkodobé stáže v ústredí a 365 miest pre stážistov v 102 delegáciách; konštatuje, že jedna krátkodobá stáž v ústredí a 22 stáží v delegáciách neboli financované a zúčastnili sa na nich študenti, ktorí museli absolvovať stáž v rámci svojho štúdia, aby získali akademické kredity; víta, že podobne ako zamestnanci aj stážisti využívali hybridné formy organizácie práce v súlade s usmerneniami vydanými generálnym riaditeľom pre riadenie zdrojov; opakuje svoju výzvu všetkým inštitúciám, aby zabezpečili, že všetci stážisti dostanú od inštitúcie primeranú odmenu;

43. požaduje vytvorenie stálej štruktúry a poskytnutie potrebných zdrojov pre Európsku diplomatickú akadémiu, ktorá môže prispieť k plnému rozvoju autonómnej diplomacie EÚ so spoločnou diplomatickou kultúrou vychádzajúcou z perspektívy EÚ; domnieva sa, že v budúcnosti by táto akadémia mala zahŕňať systém výberu, náboru a odbornej prípravy Európanov, ktorí ukončili vysokoškolské vzdelanie a nie sú diplomati členských štátov; zdôrazňuje, že je potrebné preskúmať možnosti prístupu do ESVČ pre absolventov tejto akadémie a prijať príslušné rozhodnutia;

Etický rámec a transparentnosť

44. víta, že ESVČ naďalej poskytuje odbornú prípravu v oblasti etiky v rámci uvítacích informačných stretnutí pre nových zamestnancov a seminárov pred vyslaním pre veľvyslancov a vedúcich administratívy Únie; žiada ESVČ, aby poskytovala povinné školenia s cieľom zabezpečiť, aby sa všetkým zamestnancom pripomenuli dôležité zásady, ako sú etika, transparentnosť, konflikty záujmov a boj proti podvodom;

45. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2022 úrad OLAF vyšetroval obmedzený počet prípadov súvisiacich s podvodmi, ktoré zahŕňali spreneveru finančných prostriedkov Únie zamestnancami delegácie Únie, a že niektoré vyšetrovania ešte prebiehajú; zdôrazňuje, že úrad OLAF musí najprv uzavrieť svoje vyšetrovania, aby bolo možné vyvodiť závery, ale zároveň nabáda ESVČ, aby podnikla všetky potrebné kroky s cieľom rýchlo reagovať na možnú kritiku zo strany úradu OLAF;

46. konštatuje, že v roku 2022 ESVČ spracovala 16 žiadostí ombudsmanky, z ktorých 11 sa týkalo administratívnych postupov a päť sa týkalo prístupu k dokumentom; konštatuje, že 13 zo 16 vyšetrovaní bolo uzavretých v roku 2022 a že v 11 prípadoch nebol zistený žiadny nesprávny úradný postup, zatiaľ čo v zvyšných dvoch prípadoch sa zistil raz čiastočne nesprávny úradný postup a raz nesprávny úradný postup; víta, že ESVČ sa usiluje dosiahnuť 100 % mieru plnenia návrhov alebo odporúčaní predložených ombudsmankou;

47. víta, že ESVČ v októbri 2022 prijala Zásady profesionálneho správania v ESVČ, v ktorých zhrnula profesionálne správanie, ktoré sa očakáva od zamestnancov, a že zamestnanci musia oznámiť všetky konflikty záujmov, ktoré môžu vzniknúť pri výkone ich povinností, a to zaslaním formulára etickému tímu ESVČ; konštatuje, že ESVČ naďalej uvažuje o možných aktualizáciách svojho etického rámca; žiada, aby bol Európsky parlament v plnej miere informovaný o akomkoľvek vývoji v tejto oblasti;

48. zdôrazňuje, že hoci ESVČ nie je inštitúciou v zmysle článku 13 ZEÚ a nemá priamu úlohu v právnych predpisoch Únie, zohráva dôležitú úlohu súvisiacu s právnymi predpismi Únie, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa sankcií a rokovania o medzinárodných obchodných dohodách, ktoré majú značný regulačný vplyv; konštatuje, že by bolo mimoriadne vhodné, aby sa ESVČ pripojila k registru transparentnosti Únie na základe dohody o úrovni poskytovaných služieb; vyzýva ESVČ, aby zverejňovala všetky stretnutia s lobistickými organizáciami všetkých typov vrátane stretnutí vedúcich delegácií Únie s cieľom zlepšiť transparentnosť;

49. konštatuje, že v roku 2022 ESVČ dostala štyri vyhlásenia o konflikte záujmov a že sa s nimi zaobchádzalo profesionálne a individuálne; konštatuje, že ESVČ odmietla udeliť povolenie na vonkajšiu činnosť a oslobodila zamestnanca od povinností v súvislosti s otázkami, financovaním alebo riadením projektov jeho predchádzajúceho zamestnávateľa;

50. konštatuje, že v roku 2022 boli ESVČ doručené tri oznámenia o zámere zamestnať sa v súkromnej spoločnosti z 15 oznámení o činnostiach po ukončení služby; s uspokojením konštatuje, že úradníkovi, ktorý pracoval v trvalom služobnom pomere, bolo uložené dvojročné obdobie, počas ktorého sa musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, pokiaľ ide o poradenskú činnosť pre advokátsku kanceláriu;

51. vyzýva ESVČ, aby monitorovala pozície bývalých vedúcich pracovníkov a vedúcich delegácií vzhľadom na ich citlivú politickú úlohu; vyzýva ESVČ, aby systematicky skúmala možné problematické odchody do súkromného sektora alebo organizácií tretích krajín a naďalej monitorovala pracovnú činnosť bývalých vyšších úradníkov až do skončenia povinného obdobia, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, keďže neriešené konflikty záujmov môžu ohroziť presadzovanie vysokých etických noriem v celej administratíve Únie;

52. s uspokojením konštatuje, že ESVČ prijala v roku 2023 novú stratégiu boja proti podvodom, ktorá sa v súčasnosti vykonáva; požaduje aktuálne informácie o jej vykonávaní a vráti sa k tejto otázke počas udeľovania absolutória za rok 2023; zároveň konštatuje, že ESVČ spolu s Komisiou už poskytuje kurzy odbornej prípravy o podvodoch a že tieto kurzy sú povinnou súčasťou odbornej prípravy pred vyslaním;

53. berie na vedomie, že v ESVČ sa uvažuje o prijatí samostatných vykonávacích ustanovení o vonkajších činnostiach a úlohách; žiada, aby bol Európsky parlament informovaný o všetkých výsledkoch, a pripomína význam takéhoto rámca s cieľom chrániť dobré meno a povesť Únie, najmä v prípade vedúcich delegácií;

54. konštatuje, že ESVČ neboli doručené žiadne prípady týkajúce sa oznamovania protispoločenskej činnosti a že ESVČ uplatňuje usmernenia Komisie o oznamovaní protispoločenskej činnosti; nabáda však ESVČ, aby prijala vlastnú politiku prispôsobenú osobitným charakteristikám ESVČ, pokiaľ ide o túto dôležitú otázku, a aby vytvorila bezpečný kanál pre potenciálnych oznamovateľov;

Digitalizácia, kybernetická bezpečnosť a ochrana údajov

55. berie na vedomie, že ESVČ prevádzkuje vlastné bezpečnostné operačné centrum, ktoré sa zaoberá riešením incidentov a ktoré sa nachádza v ústredí; varuje, že v roku 2022 bolo potvrdených 129 kybernetických útokov na ESVČ, a konštatuje, že ESVČ je veľmi pravdepodobným cieľom pre aktérov s obrovskými zdrojmi, ktorí sa snažia inštitúciám Únie spôsobovať ťažkosti, najmä aktérov, ktorých sponzorujú cudzie štáty; vyjadruje poľutovanie nad tým, že jeden závažný bezpečnostný incident, ku ktorému došlo v roku 2022, bol z dôvodu jeho zložitosti odhalený až v roku 2023; víta, že neboli ohrozené žiadne dôverné informácie; vyzýva ESVČ, aby sa naďalej intenzívne venovala kybernetickej bezpečnosti a hybridným hrozbám, a aby spolupracovala s ostatnými inštitúciami Únie a členskými štátmi s cieľom identifikovať takéto hrozby a čo najviac chrániť infraštruktúru Únie; zdôrazňuje, že informovanosť o kybernetickej bezpečnosti a systematický program odbornej prípravy pre všetkých zamestnancov vrátane manažmentu sú kľúčovými prvkami účinného rámca kybernetickej bezpečnosti;

56. s uspokojením konštatuje, že EDPS v roku 2022 nezačal ani neukončil žiadne zisťovania ani vyšetrovania zamerané osobitne na ESVČ; víta rozhodnutie ESVČ nepoužívať Microsoft 365 z bezpečnostných dôvodov, ale naďalej používať interné cloudové aplikácie s hostingom v Európe;

57. ďalej s uspokojením konštatuje, že ESVČ prijala politiku hostingu a vedie centrálne úložisko všetkých informačných systémov a technických služieb súvisiacich s aplikáciami a službami spojenými s jej činnosťou; ďalej konštatuje, že v prípade informačných systémov umiestnených v jej priestoroch sa systém aj jeho údaje nachádzajú na serveroch, ktoré sú priamo vo vlastníctve a pod kontrolou ESVČ, a že úradník pre ochranu údajov zabezpečuje spoľahlivú kontrolu ochrany údajov na mieste; víta, že informačné systémy umiestnené na cloude obsahujú doložky o ochrane údajov založené na spoločných odporúčaniach EDPS a Komisie;

58. berie na vedomie, že politika ESVČ v oblasti otvoreného zdrojového kódu pre digitálne riešenia znamená, že otvorený zdrojový kód je schodným riešením, ak sa po posúdení všetky nástroje a aplikácie považujú za rovnocenné; konštatuje, že ESVČ používa viacero produktov s otvoreným zdrojovým kódom s cieľom zachovať si úplné vlastníctvo svojich údajov a kontrolu nad nimi;

59. zdôrazňuje, že vzhľadom na narastajúce geopolitické výzvy a krízy na celom svete musí mať EÚ možnosť spoľahnúť sa na nevyhnutné informácie z prvej ruky o globálnych problémoch, ktoré vznikajú za jej hranicami; v tejto súvislosti požaduje posilnenie EU INTCEN, centra ESVČ pre reakcie na krízy a SatCen zvýšením ich personálnych a finančných zdrojov, ako aj spôsobilostí;

Budovy a bezpečnosť

60. konštatuje, že ESVČ využíva a spravuje veľmi zložité portfólio budov, ktoré zahŕňa ústredie ESVČ v Bruseli a veľký počet kancelárií a rezidencií veľvyslancov na celom svete; konštatuje, že začiatkom roka 2022 ESVČ v Bruseli prevzala od Komisie viac ako 8 334 m^2 kancelárskych priestorov, ktoré predtým využíval úrad EPSO;

61. víta, že v roku 2022 ESVČ vlastnila približne 58 000 m^2 kancelárskych priestorov a približne 20 % zo 153 rezidencií veľvyslancov; konštatuje, že podľa odhadu ESVČ celkové úspory vyplývajúce z vlastníctva týchto nehnuteľností predstavujú približne 20 miliónov EUR ročne; veľmi víta, že ESVČ vypracovala politický rámec pre stratégiu obstarávania, ktorý bol predložený rozpočtovému orgánu v roku 2023;

62. konštatuje, že ESVČ od roku 2020 rozvíja svoju politiku správy kancelárskych priestorov zameranú na kolaboratívne a flexibilné koncepcie kancelárií v ústredí aj v delegáciách; žiada, aby sa tento vývoj uskutočňoval v úzkej spolupráci so zamestnancami s cieľom zabezpečiť, aby sa zohľadnili legitímne obavy a názory;

63. víta, že ESVČ sa snaží zabezpečiť, aby jej budovy boli prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou; konštatuje, že budova v Bruseli už takéto požiadavky spĺňa, a víta, že v prípade delegácií Únie sa vo výberových konaniach ESVČ počíta s bezbariérovou výstavbou ako kľúčovým kritériom výberu nových kancelárskych budov;

64. konštatuje, že hlavné dodatočné výdavky na bezpečnosť v delegáciách Únie vznikli v dôsledku návratu ESVČ do Kábulu ako jedinej európskej misie v Kábule po prevzatí moci Talibanom, zhoršujúcej sa bezpečnostnej situácie v krajinách a oblastiach ako Ukrajina a Sahel a potreby väčšieho množstva bezpečnostného vybavenia v delegáciách; konštatuje, že tieto výdavky boli pokryté pozdržaním a odkladom iných výdavkov;

Životné prostredie a udržateľnosť

65. víta, že v apríli 2022 ESVČ podpísala rámcovú zmluvu na pomoc pri príprave schémy pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) pre ústredie ESVČ a delegácie, pričom akceptovala, že v mnohých delegáciách sa bude musieť uplatňovať jednoduchší systém environmentálneho manažérstva (EMS) z dôvodu miestnych obmedzení; žiada, aby bol Európsky parlament informovaný o výsledkoch vykonávania týchto schém tak v ústredí, ako aj v delegáciách;

66. víta, že ústredie ESVČ aj 20 budov delegácií bolo do konca roka 2022 vybavených fotovoltickými panelmi a že tri delegácie boli vybavené takýmito panelmi počas roka; nabáda ESVČ, aby pokračovala v rozvoji inštalácií fotovoltických panelov na všetkých svojich budovách, pretože sa tým zlepšuje environmentálna stopa delegácie, znižujú sa emisie, šetrí sa energia a peniaze, znižuje sa závislosť od generátorov a paliva a zároveň sa dokazuje, že ESVČ ide príkladom v podpore Zelenej dohody;

67. víta, že ESVČ v roku 2022 vypracovala svoj prvý plán dochádzania s cieľom zvýšiť podiel zamestnancov dochádzajúcich do práce udržateľnými prostriedkami, že počet miest na parkovanie bicyklov v hlavnej budove ESVČ sa zdvojnásobil a že ESVČ naďalej uhrádza polovicu nákladov na bruselskú verejnú dopravu zamestnancom, ktorí nepožiadajú o parkovací preukaz;

68. vyjadruje poľutovanie nad tým, že dohody o spoločnom využívaní priestorov v súčasnosti neobsahujú doložky týkajúce sa udržateľnosti; konštatuje, že by to vyslalo jasný signál o záväzku ESVČ zabezpečiť environmentálnu udržateľnosť, ak by takéto dohody v budúcnosti zabezpečili aj výslovné dodržiavanie určitých environmentálnych noriem a cieľov; vyzýva ESVČ, aby preskúmala uskutočniteľné možnosti a podporila opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti aj v delegáciách, ktoré priestory využívajú spoločne s inými subjektmi;

69. pripomína, že priame a nepriame dôsledky zmeny klímy podkopávajú celosvetový mier a bezpečnosť a zároveň prehlbujú existujúce zraniteľné miesta a nerovnosti a ohrozujú ľudské práva; naliehavo žiada Komisiu a ESVČ, aby navrhli a vykonávali silnú diplomaciu EÚ v oblasti klímy s cieľom podporovať medzinárodnú spoluprácu pri dosahovaní cieľov Parížskej dohody, posilniť vonkajší rozmer novej Zelenej dohody a poskytovať konkrétnu podporu ambicióznym cieľom v oblasti znižovania emisií CO_2 v tretích krajinách,

Medziinštitucionálna spolupráca

70. víta, že ESVČ sa v roku 2022 dohodla s Európskym parlamentom na dvoch dohodách o úrovni poskytovaných služieb, pričom prvá sa týkala vyslania úradníkov Európskeho parlamentu do počiatočného počtu troch delegácií (OSN v New Yorku, Africká únia v Etiópii a ASEAN v Jakarte), v ktorých sa vyslaní zamestnanci začlenia do podsekcie politických sekcií delegácií pre parlamentné záležitosti, a druhá sa týkala zamestnancov Európskeho parlamentu v styčných kanceláriách v Londýne a Washingtone;

71. konštatuje, že proces nahradenia medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom a Radou z roku 2002 o prístupe Európskeho parlamentu k utajovaným skutočnostiam v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) pokračuje veľmi pomaly a v roku 2022 a 2023 sa zrejme uskutočnilo len po jednom technickom zasadnutí;

72. víta vyhlásenie ESVČ, že vynikajúco spolupracuje s úradom OLAF, Európskou prokuratúrou a Dvorom audítorov a že medzi týmito inštitúciami prebiehajú pravidelné stretnutia a výmeny informácií; ďalej víta, že ESVČ rokuje o osobitných pracovných dohodách medzi ESVČ a Európskou prokuratúrou, a žiada, aby bol Európsky parlament informovaný o akomkoľvek pokroku dosiahnutom v týchto rokovaniach;

73. vyzýva ESVČ, aby pri rokovaniach o osobitnej dohode o spolupráci s Európskou prokuratúrou kládla dôraz na pravidlá verejného obstarávania, keďže niektoré postupy môžu zahŕňať veľmi citlivé informácie, a dokonca informácie týkajúce sa bezpečnosti;

74. víta, že ESVČ aktívne spolupracuje s EDPS prostredníctvom svojho úradníka pre ochranu údajov, a to aj účasťou na okrúhlych stoloch, stretnutiach s cieľom vymedziť budúce ciele siete úradníkov pre ochranu údajov a prispievaním do činnosti pracovnej skupiny pre medzinárodné prenosy;

75. víta, že ESVČ úzko spolupracuje s ombudsmankou a že ombudsmanka je teraz systematicky pozývaná na semináre ESVČ pred vyslaním, aby prezentovala svoju prácu s cieľom zvýšiť informovanosť o zásadách dobrého administratívneho správania;

Komunikácia

76. konštatuje, že ESVČ mala celkový rozpočet vo výške 15,352 milióna EUR na verejné komunikačné a propagačné činnosti a že verejná komunikácia sa výrazne zintenzívnila v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine;

77. víta, že ESVČ prijala opatrenia s cieľom zabezpečiť zlepšenie používania sociálnych médií na úrovni organizácie vrátane zabezpečenia toho, aby ich používanie bolo v súlade s pravidlami bezpečnosti IT a ochrany údajov, aktualizovať usmernenia a pozastaviť platenú reklamu na podnikovom účte; ďalej berie na vedomie, že boli vydané usmernenia o súkromnom používaní sociálnych médií;

78. víta, že ESVČ sa pripojila k pilotnému projektu otvorenej platformy sociálnych médií EDPS s názvom EU Voice a vyzýva ju, aby sa zapojila aj do platformy EU Video s ohľadom na vývoj jej popularity; tiež víta, že ESVČ spolupracuje s ostatnými inštitúciami Únie s cieľom vymieňať si skúsenosti a najlepšie postupy;

79. konštatuje, že rozpočet na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zasahovaniu (FIMI) vrátane dezinformačných činností predstavoval v roku 2022 celkovo 7,150 milióna EUR; rozhodne víta, že ESVČ výrazne investovala do posilnenia a budovania odolnosti proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu do záležitostí Únie; zdôrazňuje, že ESVČ je hlavnou inštitúciou Únie zodpovednou za boj proti zahraničnému zasahovaniu;

80. konštatuje, že pracovná skupina East StratCom zintenzívnila svoje úsilie o odhalenie dezinformačných kampaní Kremľa po začatí ruskej útočnej vojny proti Ukrajine a že pracovná skupina úzko spolupracovala s nezávislými médiami a partnermi z občianskej spoločnosti v európskych krajinách Východného partnerstva s cieľom bojovať proti zahraničnému zasahovaniu a že vybraný obsah webového sídla EUvsDisinfo bol preložený do viacerých jazykov vrátane niektorých úradných jazykov Únie, ako aj do ukrajinského, gruzínskeho, arménskeho, azerbajdžanského, ruského a čínskeho jazyka;

81. vyzýva delegácie Únie v našom susedstve a krajinách západného Balkánu, aby zvýšili svoju angažovanosť s cieľom podporiť aktívnejšiu a účinnejšiu komunikačnú politiku o európskej perspektíve a pripraviť sa na poskytnutie čo najlepšej pomoci krajinám zapojeným do prodemokratických a proeurópskych reforiem; vyzýva delegácie Únie, aby uplatňovali dôveryhodnejší prístup založený na zásluhách vychádzajúci z kodanských kritérií, najmä pokiaľ ide o právny štát, demokraciu a ochranu ľudských práv, a to predovšetkým vzhľadom na obmedzený pokrok, ktorý dosiahli niektoré krajiny západného Balkánu;

82. vyzýva delegácie Únie, aby posilnili podporu skutočne demokratických aktérov a občianskej spoločnosti na západnom Balkáne, dôrazne a verejne odsúdili kroky neliberálnych a nedemokratických aktérov, ktoré sú v rozpore so záujmami Únie, a zabezpečili, aby implementácia financovania z nástroja IPA III bola v súlade s cieľmi Únie;

83. naďalej nabáda delegácie Únie, aby podporovali miestnych aktérov, organizácie občianskej spoločnosti a sociálnych partnerov v tretích krajinách a aby s nimi spolupracovali s cieľom podnecovať sociálny dialóg a dialóg o právnom štáte, základných právach a boji proti korupcii, ako aj vyvracať dezinformačné kampane subjektov z cudzích štátov, ktoré ohrozujú demokratické hodnoty; žiada delegácie Únie, aby poskytovali logistickú a technologickú podporu obhajcom ľudských práv a pôvodného obyvateľstva, najmä ženám; vyzýva delegácie Únie, aby pokračovali v koordinovanom úsilí o zvýšenie viditeľnosti projektov financovaných z prostriedkov Únie, najmä v kandidátskych krajinách; vyzýva delegácie Únie, aby pri zapájaní regionálnych partnerov dodržiavali vysoké normy zodpovednosti a transparentnosti; žiada delegácie Únie, aby zabezpečili, že finančné prostriedky Únie poskytnuté v tretích krajinách sa budú využívať efektívne, účinne a v súlade s hodnotami, politikami a finančnými pravidlami Únie, ktoré sú okrem iného zakotvené v nariadení o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa stanovuje transparentnosť ako jedna z hlavných rozpočtových zásad; žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala predchádzaniu zbytočným byrokratickým prekážkam a podpore prijímateľov s cieľom predchádzať chybám, ktoré majú vplyv na chybovosť; vyzýva ESVČ, aby posilnila delegácie Únie v krajinách Východného partnerstva; zdôrazňuje potrebu pomáhať krajinám Východného partnerstva, ktoré trpia vojenskou agresiou Ruska voči Ukrajine, a účinnejšie informovať ich občanov o politikách Únie;

84. naliehavo žiada ESVČ a delegácie Únie, aby pozorne sledovali stav demokracie v rôznych krajinách a poskytovali logistickú a technologickú podporu obhajcom ľudských práv a pôvodného obyvateľstva, najmä ženám;

Útočná vojna Ruska voči Ukrajine a situácia v Gaze

85. konštatuje, že ruská útočná vojna proti Ukrajine mala veľmi silný vplyv na rozpočet ESVČ v podobe rastúcej inflácie, a to najmä v mnohých častiach sveta, kde ESVČ vykonáva väčšinu svojich operácií, pričom táto inflácia mala vplyv aj na zvýšenie výdavkov na bezpečnosť a IT vybavenie;

86. konštatuje, že delegácia na Ukrajine má 108 zamestnancov, z ktorých pred inváziou tvorili približne 60 % miestni zamestnanci a 40 % vyslaní zamestnanci, a že zamestnanci, ktorí nie sú nevyhnutní, boli týždeň pred vypuknutím invázie požiadaní, aby krajinu opustili; ďalej konštatuje, že delegácia Únie v Rusku mala v januári 25 vyslaných zamestnancov, 36 miestnych zamestnancov a dvoch zamestnancov z EIB a že Rusko v apríli 2022 vyhostilo 18 členov delegácie po tom, ako bolo 19 členov ruskej stálej misie pri EÚ v Bruseli vyhlásených za nežiaduce osoby;

87. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Únia naďalej budovala silnú a odolnú vonkajšiu službu s jasným politickým vedením s cieľom riešiť súčasné výzvy a zabezpečiť súdržnosť zahraničnej politiky Únie; v tejto súvislosti poukazuje na kľúčovú úlohu ESVČ, a najmä jej delegácií, v kontexte geopolitického vplyvu ruskej agresie voči Ukrajine a z toho vyplývajúcej potreby podporovať partnerské krajiny na celom svete a posilňovať globálne spojenectvá; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v silnej politickej angažovanosti a politickom vplyve na bilaterálnej úrovni a vo verejnej a kultúrnej diplomacii s cieľom presadzovať hodnoty, zásady a záujmy Únie, ako aj v strategickej komunikácii s cieľom bojovať proti dezinformáciám; žiada, aby sa zaviedlo efektívnejšie využívanie dostupných zdrojov s cieľom zabrániť ohrozeniu účinného pôsobenia Únie na medzinárodnej scéne; vyzýva ESVČ, aby pokračovala v úsilí o modernizáciu svojich prístupov a investovala do nových zručností a schopností pri súčasnom zvyšovaní nákladovej efektívnosti;

88. je mimoriadne znepokojený pokračujúcou spoluprácou maďarského premiéra Viktora Orbána s ruským prezidentom napriek sankciám Únie a zatykaču, ktorý Medzinárodný trestný súd vydal na ruského prezidenta za vojnové zločiny s ohľadom na prebiehajúcu ruskú útočnú vojnu proti Ukrajine; zdôrazňuje, že podľa článku 24 ods. 3 ZEÚ sú členské štáty povinné aktívne a bezpodmienečne podporovať zahraničnú a bezpečnostnú politiku Únie v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity a zdržať sa konania, ktoré je v rozpore so záujmami Únie; pripomína VP/PK jeho povinnosť zabezpečiť, aby členské štáty dodržiavali zásady podľa tohto článku, a v tejto súvislosti ho vyzýva, aby informoval Európsky parlament o svojom posúdení politiky maďarského premiéra voči Rusku a dodržiavania tohto článku zmluvy, ako aj o akýchkoľvek prípadných opatreniach, ktoré podnikol;

89. dôrazne odsudzuje používanie sexuálneho a rodovo motivovaného násilia ako vojnovej zbrane na Ukrajine, pričom ho klasifikuje ako vojnový zločin; zdôrazňuje rastúci počet správ o obchodovaní s ľuďmi, sexuálnom násilí, vykorisťovaní, znásilňovaní a zneužívaní, ktorým čelia ženy a deti utekajúce z Ukrajiny do Európy; vyzýva členské štáty, aby sa zaoberali osobitnými potrebami žien a dievčat v prijímacích centrách a zabezpečili okamžitú dostupnosť služieb týkajúcich sa rodovo motivovaného násilia; naliehavo žiada Úniu a hostiteľské a tranzitné krajiny, aby zaručili prístup k službám v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv; vyzýva Úniu a jej členské štáty, aby podporovali organizácie poskytujúce služby a útočisko ženám a dievčatám z radov utečencov, ktoré sa stali obeťami rodovo motivovaného násilia;

90. vyjadruje hlboké poľutovanie nad každým sexuálnym násilím v čase vojnového konfliktu; zdôrazňuje, že táto cielená forma brutálneho sexuálneho násilia na ženách a ich mučenia sa počas vojnových konfliktov systematicky používa na terorizovanie a ponižovanie obyvateľstva; v tejto súvislosti vyjadruje hlboké poľutovanie nad hrozným utrpením žien počas útokov Hamasu 7. októbra 2023, pri ktorých podľa správy misie OSN a správy Združenia krízových centier pre obete znásilnenia v Izraeli členovia hnutia Hamas znásilňovali a páchali iné formy brutálneho sexuálneho mučenia na ženách, dospievajúcich ženách a dievčatách izraelskej a iných národností; vyjadruje poľutovanie nad nedostatkami v zvládnutí celej situácie zo strany ESVČ a Komisie a nad ich oneskorenými reakciami na tieto kruté útoky; dôrazne vyzýva ESVČ, aby vypracovala lepšiu globálnu stratégiu prevencie takýchto útokov, poskytla podporu ženám žijúcim v rizikových a konfliktných oblastiach a aby naďalej verejne odsudzovala všetky druhy sexuálneho násilia a mučenia;

91. víta skutočnosť, že VP/PK zvolal 10. októbra 2023 mimoriadne zasadnutie Rady pre zahraničné veci krátko po hroznom teroristickom útoku Hamasu na Izrael; ďalej berie na vedomie, že Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí 17. októbra 2023 stanovila spoločnú pozíciu k situácii v Izraeli a Palestíne vrátane akčného plánu s viacerými pracovnými oblasťami; je mimoriadne znepokojený špekuláciou, že peniaze daňovníkov Únie by mohol zneužiť Hamas namiesto toho, aby sa použili v prospech palestínskeho civilného obyvateľstva, a preto s uspokojením konštatuje, že preskúmanie pomoci Únie pre Palestínu, ktoré sa ukončilo v novembri 2023 ([1]), ukázalo, že doteraz sa nenašli dôkazy o tom, že peniaze boli zneužité na neplánované účely; je znepokojený vážnymi obvineniami Izraela, že 12 zamestnancov UNRWA mohlo byť zapojených do teroristických činov, a konštatuje, že agentúra s nimi okamžite ukončila zmluvu, začala vyšetrovanie OSN a vymenovala nezávislú kontrolnú skupinu; berie na vedomie, že ESVČ vykonáva nepretržitý monitoring s cieľom zabrániť zneužívaniu finančných prostriedkov Únie teroristickými organizáciami, ako je Hamas; konštatuje, že z preskúmania takisto vyplynulo, že Komisia uplatňuje primerané *ex ante* a *ex post* kontroly a že zavedené záruky sú účinné; pripomína nenahraditeľnú úlohu agentúry v humanitárnej reakcii v Gaze a pri zabezpečovaní nepretržitého poskytovania životne dôležitých služieb zraniteľným palestínskym utečencom na celom Blízkom východe; žiada ESVČ, aby informovala Európsky parlament o zmenách v spolupráci medzi ESVČ a Palestínskou samosprávou;

92. uznáva, že útočná vojna Ruska proti Ukrajine a situácia v Gaze predstavujú finančnú záťaž pre členské štáty, európskych občanov a fungovanie inštitúcií Únie; zdôrazňuje, že je dôležité preskúmať finančné zdroje pridelené Ukrajine a Gaze s cieľom zabezpečiť transparentnosť a zodpovednosť pri využívaní týchto finančných prostriedkov.

([1]) Oznámenie Komisii s názvom Preskúmanie prebiehajúcej finančnej pomoci pre Palestínu, C(2023)8300 v konečnom znení.